

Załącznik nr 10 Projekt aktualizacji Standardowego Formularza Danych
obszaru Natura 2000 Ostoja Biebrzańska PLB200006 (na czerwono zaznaczono zmienione pola)

STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH
dla obszaru specjalnej ochrony (OSO)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. TYP

A

1.2. KOD OBSZARU

P	L	B	2	0	0	0	0	6
---	---	---	---	---	---	---	---	---

1.3. NAZWA OBSZARU

Ostoja Biebrzańska

1.4. DATA OPRACOWANIA

2	0	0	1	0	3
R	R	R	R	M	M

1.5. DATA AKTUALIZACJI

2	0	1	4		
R	R	R	R	M	M

1.6. INSTYTUCJA LUB OSOBA OPRACOWUJĄCA FORMULARZ:

Nazwisko/Instytucja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

Adres: Wawelska 52/54; 00-922 Warszawa

Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Nazwisko/Instytucja: Biebrzański Park Narodowy

Adres: Osowiec Twierdza 8; 19-110 Goniądz

Adres e-mail: sekretariat@biebrza.org.pl

Nazwisko/Instytucja: Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska

Adres: Erazma Ciołka 13; 01-445 Warszawa

Adres e-mail: zarzad@nfos.org.pl

1.7. DATY WYZNACZENIA I KLASYFIKACJI OBSZARU

Data zaklasyfikowania obszaru jako OSO:

2	0	0	4	1	1
R	R	R	R	M	M

Odniesienie do krajowego aktu prawnego wyznaczającego OSO:

Rozporządzenie
Ministra Środowiska z
dnia 21.07.2004 r .w
sprawie OSO Natura
2000

Data zaproponowania obszaru jako OZW:

R	R	R	R	M	M

Data zatwierdzenia obszaru jako OZW (*):

R	R	R	R	M	M

Data zaklasyfikowania obszaru jako SOO:

R	R	R	R	M	M

Odniesienie do krajowego aktu prawnego wyznaczającego SOO:

Wyjaśnienia (*): .....

* Pole opcjonalne, data zatwierdzenia jako OZW (data przyjęcia odpowiedniej listy unijnej) przez DG ds. Środowiska

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. POŁOŻENIE CENTRALNEGO PUNKTU OBSZARU

Długość geograficzna

22.649

Szerokość geograficzna

53.504

2.2. POWIERZCHNIA OBSZARU

[ha]:

148509.33

2.3. OBSZAR MORSKI [%]

0.0

2.4. DŁUGOŚĆ OBSZARU [km]

2.5. REGION ADMINISTRACYJNY – KOD I NAZWA

Kod poziomu NUTS 2						Nazwa regionu
P	L	3	4			Podlaskie

2.6. REGION BIOGEOGRAFICZNY

☐	Alpejski	%*	☐	Borealny	%	☐	Śródziemnomorski	%
☐	Atlantycki	%	☒	Kontynentalny	100%	☐	Panoński	%
☐	Czarnomorski	%	☐	Makaronezyjski	%	☐	Stepowy	%

Dodatkowe informacje na temat regionów morskich**

☐	Morski atlantycki	%	☐	Morski śródziemnomorski	%
☐	Morski czarnomorski	%	☐	Morski makaronezyjski	%
☐	Morski bałtycki	%			

3. INFORMACJA PRZYRODNICZA

3.1. TYPY SIEDLISK PRZYRODNICZYCH WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE OBSZARU I OCENA ZNACZENIA OBSZARU DLA TYCH SIEDLISK

3.2. GATUNKI OBJĘTE ART. 4 DYREKTYWY 2009/147/WE I GATUNKI WYMIENIONE W ZAŁĄCZNIKU II DO DYREKTYWY 92/43/EWG ORAZ OCENA ZNACZENIA OBSZARU DLA TYCH GATUNKÓW

Gatunek					Populacja w obszarze					Ocena obszaru				
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ populacji	Wielkość		Jednostka	Kategoria C/R/V/P	Jakość danych G/M/P/DD	A/B/C/D			Ocena ogólna
						Min	Max				Populacja	Stan zachowania	Izolacja	
B	A294	<i>Acrocephalus paludicola</i>			r	2528	2742	males		G	A	A	A	A
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>			r		10	p		M	D			
B	A054	<i>Anas acuta</i>			r	0	11	p		M	A	B	A	B
B	A054	<i>Anas acuta</i>			c	10000	10000	i		M	C	B	C	C
B	A050	<i>Anas penelope</i>			c	25000	25000	i		M	C	B	C	C
B	A041	<i>Anser albifrons</i>			c	50000	90000	i		M	B	B	C	B
B	A042	<i>Anser</i>			c				V		D			

** Pole opcjonalne, wyjaśnienia można podać np. w odniesieniu do dat zaklasyfikowania lub objęcia formami ochrony obszarów składających się z pierwotnie odrębnych OSO lub OZW

* Jeśli obszar jest zlokalizowany w większej liczbie regionów niż jeden, należy podać (opcjonalnie) wartość procentową pokrycia w odniesieniu do danego regionu

** Wskazanie regionów morskich wynika z przyczyn praktycznych/technicznych i dotyczy tych państw członkowskich, w których jeden lądowy region biogeograficzny graniczy z dwoma regionami morskimi

Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Biebrzańska PLB200006
(wersja 15.12.2015)

		<i>erythropus</i>												
B	A255	<i>Anthus campestris</i>		r	40	100	p		M	D				
B	A091	<i>Aquila chrysaetos</i>		c				V		D				
B	A090	<i>Aquila clanga</i>	tak	r	13	18	p		G	A	B	A	A	
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>		r	20	25	p		M	C	A	C	B	
B	A222	<i>Asio flammeus</i>		r		7	p		M	A	B	B	A	
B	A060	<i>Aythya nyroca</i>		c				V		D				
B	A021	<i>Botaurus stellaris</i>		r	43	65	males		M	C	A	C	B	
B	A045	<i>Branta leucopsis</i>		c				R		D				
B	A396	<i>Branta ruficollis</i>		c				V		D				
B	A215	<i>Bubo bubo</i>		p	21	27	p		M	B	A	C	B	
B	A149	<i>Calidris alpina</i>		x	r									
B	A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>		r	108	138	males		M	C	B	C	C	
B	A196	<i>Chlidonias hybridus</i>		r	1	200	p		M	B	B	B	B	
B	A198	<i>Chlidonias leucopterus</i>		r	300	4700	p		M	A	B	B	B	
B	A197	<i>Chlidonias niger</i>		r	45	50	p		M	C	A	C	B	
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	300	490	p		M	C	B	C	B	
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>		r	14	18	p		M	C	B	C	B	
B	A080	<i>Circaetus gallicus</i>		r		1	p		M	D				
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>		r	55	140	p		M	C	B	C	B	
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>		r		1	p		M	D				
B	A083	<i>Circus macrourus</i>		c				V		D				
B	A084	<i>Circus pygargus</i>		r	45	97	p		M	C	A	C	B	
B	A231	<i>Coracias garrulus</i>		c				V		D				
B	A122	<i>Crex crex</i>		r	400	2000	males		M	B	B	C	B	
B	A037	<i>Cygnus columbianus bewickii</i>		c	320	400	i		M	B	B	C	B	
B	A038	<i>Cygnus cygnus</i>		r	1	2	p		G	C	C	C	C	
B	A038	<i>Cygnus cygnus</i>		c		200	i		M	D				
B	A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>		p	60	110	p		M	B	A	A	A	
B	A238	<i>Dendrocopos medius</i>		p	130	340	p		M	C	B	C	C	
B	A236	<i>Dryocopus martius</i>		p	100	160	p		M	D				
B	A027	<i>Egretta alba</i>		r	10	116	p		M	A	B	B	B	
B	A026	<i>Egretta garzetta</i>		c				V		D				
B	A379	<i>Emberiza hortulana</i>		r	50	100	p		M	D				
B	A098	<i>Falco columbarius</i>		c				R		D				
B	A097	<i>Falco vespertinus</i>		c				R		D				
B	A320	<i>Ficedula parva</i>		r	48	350	p		M	C	B	C	C	

Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Biebrzańska PLB200006
(wersja 15.12.2015)

B	A153	<i>Gallinago gallinago</i>		r	2500	8000	p		M	A	A	C	A
B	A154	<i>Gallinago media</i>	tak	r	155	186	males		M	A	A	B	A
B	A002	<i>Gavia arctica</i>		c				V		D			
B	A127	<i>Grus grus</i>		r	250	600	p		M	B	A	C	B
B	A127	<i>Grus grus</i>		c	5200	9300	i		M	B	A	C	B
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>		r	11	13	p		G	C	B	C	C
B	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>		c				V		D			
B	A131	<i>Himantopus himantopus</i>		c				V		D			
B	A022	<i>Ixobrychus minutus</i>		r	7	10	p		M	C	A	C	C
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		r				C		D			
B	A176	<i>Larus melanocephalus</i>		c				V		D			
B	A177	<i>Larus minutus</i>		c				R		D			
B	A156	<i>Limosa limosa</i>		r	150	350	p		M	B	B	C	B
B	A246	<i>Lullula arborea</i>		r	92	213	p		M	D			
B	A272	<i>Luscinia svecica</i>		r	160	360	p		M	B	B	C	B
B	A068	<i>Mergus albellus (Mergellus albellus)</i>		c				R		D			
B	A073	<i>Milvus migrans</i>		r		1	p		M	D			
B	A074	<i>Milvus milvus</i>		r		3	p		M	D			
B	A160	<i>Numenius arquata</i>		r	50	100	p		M	A	B	C	B
B	A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>		r		2	p		G	D			
B	A094	<i>Pandion haliaetus</i>		c				R		D			
B	A072	<i>Pernis apivorus</i>		r	12	35	p		M	C	A	C	B
B	A151	<i>Philomachus pugnax</i>		c	20000	20000	i		M	C	B	C	C
B	A151	<i>Philomachus pugnax</i>		r		2	females		M	D			
B	A241	<i>Picoides tridactylus</i>		p		3	p		M	D			
B	A234	<i>Picus canus</i>		p	10	80	p		M	C	A	C	B
B	A140	<i>Pluvialis apricaria</i>		c				R		D			
B	A007	<i>Podiceps auritus</i>		c				V		D			
B	A120	<i>Porzana parva</i>		r	18	80	males		M	B	A	B	B
B	A119	<i>Porzana porzana</i>		r	300	3250	males		M	A	A	C	A
B	A132	<i>Recurvirostra avosetta</i>		c				V		D			
B	A195	<i>Sterna albifrons</i>		r	0	8	p		M	D			
B	A190	<i>Sterna caspia</i>		c				R		D			
B	A193	<i>Sterna hirundo</i>		r	5	50	p		M	C	C	C	C
B	A307	<i>Sylvia nisoria</i>		r				C		D			
B	A409	<i>Tetrao tetrix tetrix</i>	tak	p	48	50	males		G	A	B	A	A
B	A166	<i>Tringa glareola</i>		r		1	p		M	D			
B	A162	<i>Tringa totanus</i>		r	160	320	p		M	A	B	C	B

Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Biebrzańska PLB200006

(wersja 15.12.2015)

Grupa:	A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
S (wrażliwość danych):	jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
NP (zanik populacji):	jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
Typ populacji:	p = osiadła, r = wydająca potomstwo, c = przelotna, w = zimująca (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć typu „p = osiadła”).
Jednostka:	i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. portal referencyjny).
Kategorie liczebności (kategoria):	C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne – wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
Jakość danych:	G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. ogólne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie jeśli nie da się dokonać nawet szacunkowej oceny wielkości populacji – w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

3.3 POZOSTAŁE WAŻNE GATUNKI ROŚLIN I ZWIERZĄT (OPCJONALNIE)

Gatunek					Populacja w obszarze			Motywacja							
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Gat. z zał. Dyr. siedliskowej		Pozostałe kategorie				
					Min	Max			IV	V	A	B	C	D	
								C/R/V/P							

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, Fu = grzyby, I = bezkręgowce, L = porosty, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- Kod: w odniesieniu do ptaków oraz gatunków wymienionych w załączniku IV i V dyrektywy siedliskowej należy zastosować nazwę naukową oraz kod podany na portalu referencyjnym.
- S (wrażliwość danych): jeśli dane o gatunku mają charakter poufny i nie mogą być udostępnione publicznie (tzw. dane wrażliwe), należy wpisać „tak”.
- NP (zanik gatunku): jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. portal referencyjny).
- Kategoria: kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne.
- Kategorie motywacji: IV, V = gatunki z wymienionych załączników do Dyrektywy siedliskowej, A = dane z Krajowej Czerwonej Listy, B = gatunki endemiczne, C = konwencje międzynarodowe, D = inne powody.

4. OPIS OBSZARU

4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Kod	Rodzaj pokrycia obszaru	Pokrycie [%]
N06	Wody śródlądowe (stojące i płynące);	1,20
N15	Pozostałe grunty orne	13,94
N21	Tereny nieleśne z uprawami roślin drzewiastych (w tym sady, gaje, winnice)	0,08
N23	Pozostałe tereny (w tym miasta, wsie, drogi, wysypiska śmieci, kopalnie, tereny przemysłowe)	23,48
N25	Siedliska trawiaste i zarośla (ogólne)	32,56
N26	Siedliska leśne (ogólne)	28,74
Całkowite pokrycie		100 %

Dodatkowa charakterystyka obszaru

Ostoja Dolina Biebrzy położona jest w Kotlinie Biebrzańskiej na obszarze Niziny Północnopodlaskiej. Stanowi ona rozległe, zatorfione obniżenie terenu, otoczone wysoczyznami morenowymi i równinami sandrowymi. Jest to obecnie największy kompleks dobrze zachowanych torfowisk niskich w Europie środkowej. Ostoja obejmuje obszar od ujścia Sidry po Narew. W Dolinie Biebrzy wyróżnia się trzy baseny - górny (powyżej Rutkowszczyzny), środkowy (między Rutkowszczyzną a Osowcem) oraz dolny (między Osowcami ujściem Biebrzy do Narwi). Główną rzeką ostoi jest Biebrza. Większe jej dopływy to: Sidra, Netta z kanałem Augustowskim, Brzozówka, Ełk z Jęgrznią i Wissa. Biebrza i dolne odcinki jej dopływów regularnie wylewają w okresie wiosennym z czym związany jest strefowy układ roślinności, szczególnie dobrze widoczny w basenie dolnym. lasy zajmują tu ok. 1/4 powierzchni ostoi, rosną zarówno na gruntach podmokłych (olsy porzeczkowe i torfowcowe, łęg olszowo-jesionowy czy bór bagienny), jak też na gruntach mineralnych (bory i grądy). Na całym terenie ostoi występują różne zarośla wierzbowe, w tym wierzby lapońskiej i brzozy niskiej.

4.2. WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

W obszarze Natura 2000 Ostoja Biebrzańska stwierdzono występowanie 67 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. 40 gatunków uznanych zostało za przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Biebrzańska. 25 gatunków z tej listy zostało zamieszczonych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt.

Ostoja Biebrzańska jest najważniejszą w Polsce i Unii Europejskiej ostoją wodniczki i orlika grubodziobego. Największa liczebność w Polsce i jedna z największych w Unii Europejskiej, osiągają ponadto: cietrzew, derkacz, dubelt, uszatka błotna, kropiatka i rybitwa białoskrzydła (w lata o wysokim poziomie wody). Bardzo ważna ostoja ptaków drapieżnych (orlik grubodzioby, orlik krzykliwy). Obszar ten obejmuje teren poprzednio wyznaczonego Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Biebrzy PLC200001.

A294 wodniczka *Acrocephalus paludicola*

Rozmieszczenie w obszarze: otwarte torfowiska niskie głównie w basenie dolnym i środkowym Biebrzy [20,21]

Ocena ogólna A, w tym:

Populacja: 2528-2742 śpiewających samców [20,21], co stanowi ok. 81% populacji krajowej [3] – ocena A;

Zachowanie: ocena A, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (otwarte, ekstensywnie użytkowane torfowiska niskie i wilgotne łąki) [20];

Izolacja: ocena A - populacja (prawie) izolowana.

A229 zimorodek *Alcedo atthis*

Bardzo nieliczny gatunek lęgowy. Populacja oszacowana na 0-10 par lęgowych [15]. Ocena populacji – D.

A054 rożeniec – populacja wędrowna *Anas acuta*

Rozmieszczenie w obszarze: zalewane łąki i pastwiska w basenie dolnym Biebrzy [17]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 0-11 par lęgowych [17], co stanowi niemal 100% populacji krajowej – ocena A [3];

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (zalewane łąki w dolinie rzeki);

Izolacja: ocena A - populacja izolowana.

A054 rożeniec – populacja wędrowna *Anas acuta*

Rozmieszczenie w obszarze: płytkie rozlewiska na łąkach i pastwiskach [20]

Ocena ogólna C, w tym:

Populacja wędrowna: 10000 osobników [17,19], która stanowi co najmniej 1,2% populacji krajowej [19] – ocena C;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (rozległe łąki w dolinach rzecznych regularnie zalewane w okresie wiosennych wezbrań) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A050 świstun – populacja wędrowna *Anas penelope*

Rozmieszczenie w obszarze: płytkie rozlewiska na łąkach i pastwiskach [20]

Ocena ogólna C, w tym:

Populacja wędrowna: 25000 osobników [17,19], która stanowi co najmniej 1,4% populacji krajowej [19] – ocena C;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (rozległe łąki w dolinach rzecznych regularnie zalewane w okresie wiosennych wezbrań) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A041 gęś białoczelna – populacja wędrowna *Anser albifrons*

Rozmieszczenie w obszarze: jako żerowiska wykorzystuje pola i pastwiska, a jako miejsca odpoczynku rozlewiska wody w basenie dolnym i środkowym Biebrzy [20]

Ocena ogólna B w tym:

Populacja wędrowna: 50000-90000 osobników [9,12], co stanowi co najmniej 4,4% populacji krajowej [19] – ocena B;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (występowanie terenów podmokłych i zalewowych, głównie w dolinach nizinnych rzek) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A042 gęś mała *Anser erythropus*

Pojedyncze osobniki stwierdzane są nieregularnie podczas wędrówki wiosennej [9,22,23,24]. Ocena populacji – D.

A225 świergotek polny *Anthus campestris*

Nieliczny ptak lęgowy na obszarach wysoczyznowych Ostoi Biebrzańskiej [25]. Ocena populacji – D.

A091 orzeł przedni *Aquila chrysaetos*

Pojedyncze osobniki stwierdzane są nieregularnie poza okresem lęgowym [22, 23, 24]. Ocena populacji – D.

A090 orlik grubodzioby *Aquila clanga*

Rozmieszczenie w obszarze: pojedyncze pary lęgowe w lasach głównie w basenie dolnym i środkowym Biebrzy [20]

Ocena ogólna A, w tym:

Populacja: 13-18 par [20,27], co stanowi niemal 100% populacji krajowej [3] – ocena A;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (występowanie dużych (powyżej 500 ha) bagiennych kompleksów leśnych – najczęściej olsy lub brzeziny moczarowe - w otoczeniu rozległych kompleksów torfowisk niskich i przejściowych z występowaniem płytkiego wiosennego zalewu) [20].

Izolacja: ocena A - populacja (prawie) izolowana.

A089 orlik krzykliwy *Aquila pomarina*

Rozmieszczenie w obszarze: pojedyncze pary lęgowe w lasach głównie w basenie dolnym i środkowym Biebrzy

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 20-25 par [20], co stanowi ok. 0,9% populacji krajowej [3] – ocena C;

Zachowanie: ocena A, w tym: stopień zachowania siedliska I: elementy zachowane w doskonałym stanie (urozmaicone pod względem gatunku i struktury pionowej drzewostany, w wieku powyżej 80 lat, przylegające do żerowisk w postaci użytków zielonych albo drobnej mozaiki upraw i łąk) [20].

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A222 uszatka błotna *Asio flammeus*

Rozmieszczenie w obszarze: otwarte turzycowiska, przede wszystkim w basenie dolnym i środkowym Biebrzy [20]

Ocena ogólna A, w tym:

Populacja: 0-7 par [20] charakteryzująca się bardzo dużymi zmianami liczebności [14], co stanowi ok. 17% populacji krajowej [3] – ocena A;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (otwarte, ekstensywnie użytkowane torfowiska niskie i wilgotne łąki) [20];

Izolacja: ocena B - populacja nieizolowana, ale występująca na peryferiach zasięgu gatunku.

A060 podgorzałka *Aythya nyroca*

Pojedyncze osobniki obserwowane są nieregularnie podczas wędrówki wiosennej [22,23,24]. Ocena populacji – D.

A021 bąk *Botaurus stellaris*

Rozmieszczenie w obszarze: terytoria lęgowe na obszarach porośniętych trzcinowiskami w środkowym i dolnym basenie Biebrzy [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 43-65 samców [20], co stanowi ok. 1,4% populacji krajowej [3] – ocena C;

Zachowanie: ocena A, w tym: stopień zachowania siedliska I: elementy zachowane w doskonałym stanie (rozległe obszary porośnięte szuwarem zlokalizowane w podmokłej dolinie Biebrzy) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A045 bernikla białolica *Branta leucopsis*

Obserwowana regularnie, zwłaszcza podczas migracji wiosennej, w stadach innych gęsi. Maksymalne koncentracje osiągają wielkość kilkudziesięciu osobników [9,22,23,24]. Ocena populacji – D.

A396 bernikla rdzawoszyja *Branta ruficollis*

Bardzo nielicznie stwierdzana niemal corocznie w okresie migracji wiosennej [9,22,23,24]. Ocena populacji – D.

A215 puchacz *Bubo bubo*

Rozmieszczenie w obszarze: podmokłe lasy, przede wszystkim w basenie dolnym i środkowym Biebrzy [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 21-27 par [13,20], co stanowi ok. 7,4% populacji krajowej [3] – ocena B;

Zachowanie: ocena A, w tym: stopień zachowania siedliska I: elementy zachowane w doskonałym stanie (występowanie trudno dostępnych drzewostanów w wieku co najmniej 80 lat (olsza, brzoza) lub 100 lat (inne gatunki drzew) o powierzchni co najmniej 50-100 ha na siedliskach: olsu, lasów lub borów mieszanych o zróżnicowanej strukturze wiekowej i przestrzennej, z gniazdami ptaków szponiastych lub bociana czarnego, obecność w otoczeniu (do 500 m) rozległych terenów otwartych: zbiorników wodnych, dolin rzecznych, bagien, torfowisk, wilgotnych łąk) [20].

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A224 lelek *Caprimulgus europaeus*

Rozmieszczenie w obszarze: suche i świeże bory sosnowe na całym obszarze Natura 2000 [20]

Ocena ogólna C, w tym:

Populacja: 108-138 par [20], co stanowi ok. 1,5% populacji krajowej [3] – ocena C;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska I: elementy zachowane w dobrym stanie (kompleksy leśne, na siedliskach borów świeżych lub suchych z polanami i zrębami) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A196 rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*

Rozmieszczenie w obszarze: obszary z wodą stojącą lub wolno płynącą (starorzecza, rozlewiska) w basenie dolnym i środkowym Biebrzy [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 1-200 par [20], co stanowi ok. 4% populacji krajowej [3] – ocena B;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (występowanie starorzeczy i innych miejsc z wodą stojącą gdzie występuje roślinność wynurzona) [20];

Izolacja: ocena B - populacja nieizolowana, ale występująca na peryferiach zasięgu gatunku.

A198 rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*

Rozmieszczenie w obszarze: obszary z wodą stojącą lub wolno płynącą (starorzecza, rozlewiska) w basenie dolnym i środkowym Biebrzy oraz nad Narwią [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 300-4700 par [5,7,20], co stanowi co najmniej 40% populacji krajowej [7,28] – ocena A;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie (otwarte, tereny zalewowe i inne miejsca z otwartą wodą), możliwość odtworzenia: nie oceniano [20];

Izolacja: ocena B (populacja nieizolowana, ale występująca na peryferiach zasięgu gatunku).

A197 rybitwa czarna *Chlidonias niger*

Rozmieszczenie w obszarze: obszary z wodą stojącą lub wolno płynącą (starorzecza, rozlewiska) w basenie dolnym i środkowym Biebrzy oraz nad Narwią [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 45-50 par [20], co stanowi ok. 1,9% populacji krajowej [3] – ocena C;

Zachowanie: ocena A, w tym: stopień zachowania siedliska I: elementy zachowane w doskonałym stanie (występowanie bagiennych dolin rzecznych, ze starorzeczami i torfowiska z oczkami wody) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A031 bocian biały *Ciconia ciconia*

Rozmieszczenie w obszarze: przeważająca większość par lęgowych związana jest z terenami zabudowanymi na całym obszarze Natura 2000 [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 300-490 par [20,25], co stanowi ok. 0,7% populacji krajowej [3] – ocena C;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (występowanie łąk, pastwisk, pól, płytkich rzek, starorzeczy, torfowisk) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A030 bocian czarny *Ciconia nigra*

Rozmieszczenie w obszarze: pojedyncze pary lęgowe w podmokłych lasach [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 14-18 par [20,25], co stanowi ok. 1,1% populacji krajowej [3] - ocena C;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (występowanie starych lasów liściastych i mieszanych w pobliżu rzek, starorzeczy, oczek wodnych, podmokłych łąk, bagien i rozlewisk) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A080 gadożer *Circaetus gallicus*

Ocena populacji D.

Gatunek ten nie został potwierdzony jako lęgowy po 2004 r. W drugiej połowie XX wieku w granicach obszaru Natura 2000 prawdopodobnie regularnie występowały dwie pary lęgowe - jedno gniazdo znaleziono w 1981 r., drugie w 1992 r. [1,2,18]. W XXI wieku nie potwierdzono gniazdowania gatunku w obszarze [28], pomimo że prowadzono w tym okresie intensywne obserwacje ptaków szponiastych. W raportach Komisji Faunistycznej Sekcji Ornitologicznej PTZool wykazywane są tylko nieregularne obserwacje niełgowych osobników. Również podczas inwentaryzacji ptaków w ramach przygotowania PZO nie dokonano obserwacji sugerujących możliwość gniazdowania gatunku w obszarze. W związku z tym, należy uznać wpisanie w 2004 roku populacji lęgowej gadożera do SDF obszaru, jako nieuzasadnione.

A081 błotniak stawowy *Circus aeruginosus*

Rozmieszczenie w obszarze: większość par lęgowych związana jest z trzcinowiskami na całym obszarze Natura 2000 [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 55-140 par [20], co stanowi ok. 1,4% populacji krajowej [3] – ocena C;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (brzegi rzek porośniętych trzciną i szuwarami i otwarte torfowiska niskie, podmokłe łąki z nielicznymi kępami krzewiastych wierzb graniczące z terenami otwartymi będącymi mozaiką łąk i pól) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A082 błotniak zbożowy *Circus cyaneus*

Gatunek wymarły w kraju jako lęgowy. W Ostoji Biebrzańskiej od 2004 roku tylko raz odnotowano prawdopodobne gniazdowanie w 2006 r. w basenie środkowym [6]. Nielicznie przelotny i zimujący w granicach obszaru Natura 2000 [25].

Ocena populacji – D.

A083 błotniak stepowy *Circus macrourus*

Pojedyncze osobniki są stwierdzane niemal corocznie podczas migracji. Ponadto w 2008 r. w sezonie lęgowym obserwowano samca noszącego materiał na gniazdo, ale do gniazdowania nie doszło [22,23,24,29]. Ocena populacji – D.

A084 błotniak łąkowy *Circus pygargus*

Rozmieszczenie w obszarze: większość par lęgowych rozmnaża się na turzycowiskach na całym obszarze Natura 2000 [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 45-97 par [20], co stanowi ok. 1,8% populacji krajowej [3] – ocena C;

Zachowanie: ocena A, w tym: stopień zachowania siedliska I: elementy zachowane w doskonałym stanie (rozległe obszary krajobrazu otwartego z mozaiką siedlisk ekstensywnie użytkowanych rolniczo i obecnością nieużytków) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A231 kraska *Coracias garrulus*

Tylko wyjątkowo stwierdza się nieleęgowe osobniki [25] – ocena populacji D.

A122 derkacz *Crex crex*

Rozmieszczenie w obszarze: wilgotne łąki i turzycowiska na terenach otwartych na całym obszarze Natura 2000 [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 400-2000 samców [20], co stanowi ok. 3,1% populacji krajowej [3] – ocena B;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (podmokłe łąki, torfowiska niskie w dolinach rzek) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A037 łabędź czarnodzioby – populacja wędrowna *Cygnus columbianus*

Rozmieszczenie w obszarze: rozlewiska wody w basenie dolnym i środkowym Biebrzy oraz nad Narwią [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja wędrowna: 320-400 osobników [10,12,20], co stanowi ok. 18% populacji krajowej [8] – ocena B;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (występowanie rozlewisk w szerokich dolinach rzecznych) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A038 łabędź krzykliwy – populacja lęgowa *Cygnus cygnus*

Rozmieszczenie w obszarze: pojedyncze pary lęgowe nad Narwią i w basenie dolnym Biebrzy [25]

Ocena ogólna C, w tym:

Populacja 1-2 pary [25], co stanowi ok. 1,5% populacji krajowej [3] – ocena C;

Zachowanie: ocena C, w tym: Stopień zachowania siedliska: III – elementy częściowo zdegradowane (część stanowisk jest mocno przesuszone), możliwość odtworzenia: możliwe przy średnim nakładzie środków (zmniejszenie odpływu wody ze stanowiska np. poprzez zbudowanie zastawek na istniejącym systemie melioracyjnym) [25];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A038 łabędź krzykliwy – populacja wędrowna *Cygnus cygnus*

W okresie wędrówki wiosennej regularnie spotyka się zgrupowania liczące łącznie do 200 os. [10,25], mniej liczny w okresie wędrówki jesiennej oraz w łagodne zimy [25]. Ocena populacji – D.

A239 dzięcioł białostrzbiety *Dendrocopos leucotos*

Rozmieszczenie w obszarze: lasy liściaste na całym obszarze Natura 2000 [20]

Ocena ogólna A, w tym:

Populacja: 65-110 par [20], co stanowi 7,4% populacji krajowej [3] - ocena B;

Zachowanie: ocena A, w tym: stopień zachowania siedliska I: elementy zachowane w doskonałym stanie (naturalne drzewostany liściaste (olchowe, grądowe) ze znaczącym udziałem drzew starszych niż 80 lat i martwym drewnem) [20];

Izolacja: ocena A - populacja (prawie) izolowana.

A238 dzięcioł średni *Dendrocopos medius*

Rozmieszczenie w obszarze: lasy liściaste na całym obszarze Natura 2000 [20]

Ocena ogólna C, w tym:

Populacja: 130-340 par [20], co stanowi ok. 1,2% populacji krajowej [3] – ocena C;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (lasy charakteryzujące się zróżnicowaną strukturą pionową i poziomą, występowaniem drzew żywych i martwych z obecnością grubej i spękanej kory (dęby, jesiony, wierzby, olchy) [20].

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A236 dzięcioł czarny *Dryocopus martius*

W trakcie inwentaryzacji do PZO oszacowano populację na 100-160 par lęgowych [20], co jednak stanowi poniżej 0,5% populacji krajowej [3]. Ocena populacji – D.

A027 czapla biała *Egretta alba*

Rozmieszczenie w obszarze: dwie kolonie lęgowe zlokalizowane w dolnym basenie Biebrzy [20,25]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 10-116 samców [20,25,31], co stanowi ok. 40% populacji krajowej [31] – ocena A;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (występowanie zarośli wierzbowych w bagiennej, zlewowej dolinie Biebrzy) [20];

Izolacja: ocena B (populacja nieizolowana, ale występująca na peryferiach zasięgu gatunku).

A026 czapla nadobna *Egretta garzetta*

Nieregularnie obserwuje się pojedyncze osobniki lub małe ich grupki zwłaszcza w okresie późno wiosennym i letnim [22,23,24]. Ocena populacji – D.

A379 ortolan *Emberiza hortulana*

Nieliczny ptak lęgowy na terenie obszaru Natura 2000, występujący na brzegach lasów lub alejach śródpolnych na obrzeżach doliny Biebrzy i na wysoczyznach [25]. Ocena populacji – D.

A098 drzemlik *Falco columbarius*

Nielicznie spotykany w okresie pozalęgowym, zwłaszcza w okresie wrzesień-kwiecień [22,23,24]. Ocena populacji – D.

A097 kobczyk *Falco vespertinus*

Nielicznie spotykany w okresie wędrówki wiosennej i jesiennej [22,23,24]. Podczas nalotu jesienią 2014 r. obserwowano stada do 60 os. [25]. Ocena populacji – D.

A320 muchołówka mała *Ficedula parva*

Rozmieszczenie w obszarze: grądy głównie w basenie dolnym i środkowym Biebrzy [20]

Ocena ogólna C, w tym:

Populacja: 48-350 par [20], co stanowi ok. 0,5% populacji krajowej [3] – ocena C;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (lasy charakteryzujące się zróżnicowaną strukturą pionową i poziomą, występowaniem drzew żywych i martwych z obecnością grubej i spękanej kory (dęby, jesiony, wierzby, olchy) [20].

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A153 kszczyk *Gallinago gallinago*

Rozmieszczenie w obszarze: wilgotne łąki i turzycowiska na terenach otwartych na całym obszarze Natura 2000 [20]

Ocena ogólna A, w tym:

Populacja: 2500-8000 par [20], co stanowi ok. 10% populacji krajowej [3] – ocena A;

Zachowanie: ocena A, w tym: stopień zachowania siedliska I: elementy zachowane w doskonałym stanie (otwarte, ekstensywnie użytkowane torfowiska niskie i wilgotne łąki, podmokłe lasy i bagna) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A154 dubelt *Gallinago media*

Rozmieszczenie w obszarze: wilgotne łąki i turzycowiska na terenach otwartych przede wszystkim w basenie dolnym i środkowym Biebrzy [20]

Ocena ogólna A, w tym:

Populacja: 155-186 tokujących samców [20], co stanowi ok. 52% populacji krajowej [3] – ocena A;

Zachowanie: ocena A, w tym: stopień zachowania siedliska I: elementy zachowane w doskonałym stanie (otwarte, ekstensywnie użytkowane torfowiska niskie i wilgotne łąki) [20];

Izolacja: ocena B - populacja nieizolowana, ale występująca na peryferiach zasięgu gatunku.

A002 nur czarnoszyi *Gavia arctic*

Nielicznie i nieregularnie stwierdzany na obszarze Ostoi Biebrzańskiej, zwłaszcza w okresie migracji wiosennej [22,23,24]. Ocena populacji - D

A127 żuraw – populacja lęgowa *Grus grus*

Rozmieszczenie w obszarze: lasy wilgotne na całym obszarze Natura 2000 [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 370-600 par [20], co stanowi ok. 2% populacji krajowej [3] – ocena B;

Zachowanie: ocena A, w tym: stopień zachowania siedliska I: elementy zachowane w doskonałym stanie (zabagnione doliny rzeczne, starorzecza, podmokłe lasy i bagna, torfowiska, wilgotne łąki, oczka wodne) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A127 żuraw – populacja wędrowna *Grus grus*

Rozmieszczenie w obszarze: tereny otwarte przede wszystkim w basenie dolnym i środkowym Biebrzy [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja wędrowna: 5200-9300 os. [4,20,25], co ok. 6% populacji krajowej [4] – ocena B;

Zachowanie: ocena A, w tym: stopień zachowania siedliska I: elementy zachowane w doskonałym stanie (otwarte torfowiska niskie i doliny rzeczne z płytką wodą) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A075 bielik *Haliaeetus albicilla*

Rozmieszczenie w obszarze: pojedyncze pary lęgowe w lasach na całym obszarze Natura 2000 [20,25]

Ocena ogólna C w tym:

Populacja: 11-13 par [20,25], co stanowi ok. 1% populacji krajowej [3] – ocena C;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (występowanie starych lasów liściastych i mieszanych w pobliżu rzek, starorzeczy, oczek wodnych, podmokłych łąk, bagien i rozlewisk) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A092 orzełek *Hieraetus pennatus*

W latach 2004-2014 w Ostoji Biebrzańskiej obserwowano pojedyncze, niełęgowe ptaki zaledwie trzykrotnie: dwa razy w 2005 r. [32] i raz w 2011 r. [33].

A131 szczytlik *Himantopus himantopus*

Nieregularnie stwierdzano niełęgowe osobniki w okresie migracji wiosennej [22,23,24]. Ocena populacji – D

A022 bączek *Ixobrychus minutus*

Rozmieszczenie w obszarze: pojedyncze pary lęgowe wzdłuż Biebrzy w dolnym basenie [20]

Ocena ogólna C, w tym:

Populacja: 7-10 par [20], co stanowi ok. 1,7% populacji krajowej [3] – ocena C;

Zachowanie: ocena A, w tym: stopień zachowania siedliska I: elementy zachowane w doskonałym stanie (rozległe obszary z płytką wodą z dobrze rozwiniętą roślinnością – trzcinowiska, szuwary pałki, zarośla krzewiaste wierzb) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A338 gąsiorek *Lanius collurio*

Dość częsty gatunek lęgowy w granicach Ostoi Biebrzańskiej, wielkość populacji nieznana [25]. Ocena populacji - D

A176 mewa czarnoogłowa *Larus melanocephalus*

Nieregularnie stwierdzano niełęgowe osobniki w okresie migracji wiosennej [22,23,24]. Ocena populacji – D

A177 mewa mała *Larus minutus*

W latach 70. i 80. XX nieregularnie lęgowe w dolinie Biebrzy, maksymalnie w 1980 r. stwierdzono dwie kolonie rozrodcze liczące łącznie 53-55 par [2]. Ostatni przypadek gniazdowania w dolinie Biebrzy miał miejsce w 1996 r. [18]. Aktualnie mewa mała jest wyłącznie migrującym gatunkiem, spotykanym nielicznie, przede wszystkim podczas wędrówki wiosennej [25].

A156 rycyk *Limosa limosa*

Rozmieszczenie w obszarze: wilgotne łąki i turzycowiska na terenach otwartych na całym obszarze Natura 2000 [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 150-350 par [20], co stanowi ok. 14% populacji krajowej [3] – ocena B;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (występowanie rozległych (powyżej 50 ha) podmokłych niezmeliorowanych otwartych łąk kośnych i pastwisk położonych w okresowo i regularnie zalewanych szerokich dolinach dużych lub średniej wielkości rzek oraz występowanie otwartych, ekstensywnie użytkowane torfowisk niskich) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A246 Ierka *Lullula arborea*

W trakcie inwentaryzacji do PZO oszacowano populację na 92-213 par lęgowych [20], co jednak stanowi poniżej 0,5% populacji krajowej [3]. Ocena populacji – D.

A272 podrózniczek *Luscinia svecica*

Rozmieszczenie w obszarze: strefa krzewów pomiędzy lasem i otwartymi, podmokłymi torfowiskami i łąkami na całym obszarze Natura 2000 [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 160-360 par [20], co stanowi ok. 14,8% populacji krajowej [3] – ocena B;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (występowanie strefy krzewów pomiędzy lasami a otwartymi, podmokłymi łąkami i torfowiskami) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A068 bielaczek *Mergus albellus (Mergellus albellus)*

Gatunek nielicznie stwierdzany w granicach Ostoi Biebrzańskiej, zwłaszcza w okresie migracji wiosennej [25]. Ocena populacji – D.

A073 kania czarna *Milvus migrans*

Skrajnie nieliczny ptak lęgowy w granicach Ostoi Biebrzańskiej. Liczebność 0-1 para [25]. Ocena populacji – D.

A074 kania ruda *Milvus milvus*

Liczebność 0-1 para [25]. Ocena populacji – D.

A160 kulik wielki *Numenius arquata*

Rozmieszczenie w obszarze: wilgotne łąki i turzycowiska na terenach otwartych w basenie dolnym i środkowym Biebrzy [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 50-100 par [20], co stanowi ok. 25% populacji krajowej [3] – ocena A;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (otwarte, ekstensywnie użytkowane torfowiska niskie i wilgotne łąki) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A023 ślepowron *Nycticorax nycticorax*

Skrajnie nieliczny, nieregularnie lęgowy gatunek w Ostoi Biebrzańskiej. Liczebność 0-2 pary [26]. Ocena populacji – D.

A094 rybołów *Pandion haliaetus*

Regularnie, ale bardzo nielicznie obserwowany w okresie migracji [25]. Ocena populacji – D.

A072 trzmielojad *Pernis apivorus*

Rozmieszczenie w obszarze: w lasach liściastych na całym obszarze Natura 2000 [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 12-35 par [20], co stanowi ok. 0,6% populacji krajowej [3] – ocena C;

Zachowanie: ocena A, w tym: stopień zachowania siedliska I: elementy zachowane w doskonałym stanie (występowanie drzewostanów mieszanych lub liściastych o powierzchni 15–20 ha, w wieku ponad 90 lat w dużym kompleksie leśnym, z obecnością śródleśnych łąk i innych powierzchni otwartych, lub w pobliżu granicy lasu z terenami otwartymi) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A151 batalion – populacja wędrowna *Philomachus pugnax*

Rozmieszczenie w obszarze: wilgotne łąki i turzycowiska na terenach otwartych na całym obszarze Natura 2000 [20]

Ocena ogólna C, w tym:

Populacja wędrowna: 20000 osobników [15,20], która stanowi co najmniej 1,6 % populacji krajowej [19] – ocena C;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (występowanie wilgotnych i podmokłych łąk i turzycowisk na otwartych terenach) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A151 batalion – populacja lęgowa *Philomachus pugnax*

Po 2004 r. stwierdzono tylko raz gniazdowanie 2 samic w Basenie Środkowym Biebrzy [11]. Ocena populacji – D.

A241 dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*

Skrajnie nieliczny gatunek lęgowy w Ostoi Biebrzańskiej, populację oszacowano na maksymalnie 3 pary [25]. Ocena populacji – D.

A234 dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*

Rozmieszczenie w obszarze: lasy na całym obszarze Natura 2000 [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 10-80 par [20], co stanowi ok. 1,1% populacji krajowej [3] – ocena C;

Zachowanie: ocena A, w tym: stopień zachowania siedliska I: elementy zachowane w doskonałym stanie (drzewostany liściaste lub mieszane o powierzchni powyżej 200 ha, z udziałem drzewostanów w wieku ponad 90-100 lat, z występowaniem martwego drewna) [20].

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A140 siewka złota *Pluvialis apricaria*

Rzadki ptak nielęgowy spotykany regularnie w okresie migracji, zwłaszcza wiosennej [22,23,24]. Ocena populacji – D.

A007 perkoz rogaty *Podiceps auritus*

Niecorocznie stwierdza się pojedyncze osobniki w okresie migracji wiosennej [22,23,24]. Ocena populacji – D.

A120 zielonka *Porzana parva*

Rozmieszczenie w obszarze: tereny gdzie występuje woda stojąca lub obrzeża cieków wodnych na całym obszarze Natura 2000 [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 18-80 terytorialnych samców [20], co stanowi ok. 2,8% populacji krajowej [3] – ocena B;

Zachowanie: ocena A, w tym: stopień zachowania siedliska I: elementy zachowane w doskonałym stanie (występowanie wód stojących lub obrzeża cieków wodnych z roślinnością wynurzoną) [20];

Izolacja: ocena B - populacja nieizolowana, ale występującą na peryferiach zasięgu gatunku.

A119 kropiatka *Porzana porzana*

Rozmieszczenie w obszarze: tereny podmokłe na całym obszarze Natura 2000 [20]

Ocena ogólna A, w tym:

Populacja: 300-3250 terytorialnych samców [20], co stanowi ok. 44% populacji krajowej [3] – ocena A;

Zachowanie: ocena A, w tym: stopień zachowania siedliska I: elementy zachowane w doskonałym stanie (występowanie podmokłych łąk i turzycowisk, starorzeczy porośniętych turzycami i rzadką trzciną oraz oczek wodnych) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A132 szablodziób *Recurvirostra avosetta*

Bardzo rzadko obserwowany w okresie migracji wiosennej [22,23,24]. Ocena populacji – D.

A195 rybitwa białoczelna *Sterna albifrons*

Skrajnie nieliczny ptak lęgowy w Ostoi Biebrzańskiej. Liczebność 0-8 par [16,17,25]. Ocena populacji – D.

A190 rybitwa wielkodzioba *Sterna caspia*

Stwierdzana regularnie, ale nielicznie w okresie migracji wiosennej [22,23,24,25]. Ocena populacji – D.

A193 rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*

Rozmieszczenie w obszarze: obszar zalewowy w basenie dolnym Biebrzy [20]

Ocena ogólna C, w tym:

Populacja: 5-50 par [16,17,20], co stanowi ok. 0,5% populacji krajowej [3] – ocena C;

Zachowanie: ocena C, w tym: stopień zachowania siedliska III: elementy zachowane w średnim stanie lub częściowo zdegradowane (brak lub niewiele w korycie rzeki min. 80 arów powierzchni wysp wolnej od zwartej roślinności, lub takiej samej powierzchni wysp na zbiornikach wód stojących); renaturyzacja trudna lub niemożliwa [20].

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

A307 jarzębatka *Sylvia nisoria*

Dość częsty gatunek lęgowy w granicach Ostoi Biebrzańskiej, wielkość populacji nieznana [25]. Ocena populacji - D

A409 cietrzew *Tetrao tetrix tetrix*

Rozmieszczenie w obszarze: wilgotne łąki i turzycowiska na terenach otwartych przede wszystkim w basenie dolnym i środkowym Biebrzy [20]

Ocena ogólna A, w tym:

Populacja: 48-50 tokujących samców (kogutów) w latach 2012-2013 [20], co stanowi 18% populacji krajowej [3] – ocena A;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (otwarte, ekstensywnie użytkowane torfowiska niskie i wilgotne łąki) [20];

Izolacja: ocena A - populacja (prawie) izolowana.

A162 łączak *Tringa glareola*

Wyjątkowo stwierdzono 1 parę lęgową w Ostoi Biebrzańskiej w 2010 r. [30]. Ocena populacji – D.

A162 krwawodziób *Tringa totanus*

Rozmieszczenie w obszarze: wilgotne łąki i turzycowiska na terenach otwartych na całym obszarze Natura 2000 [20]

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja: 160-320 par [20], co stanowi ok. 19% populacji krajowej [3] – ocena A;

Zachowanie: ocena B, w tym: stopień zachowania siedliska II: elementy zachowane w dobrym stanie (występowanie rozległych podmokłych otwartych łąk kośnych i pastwisk położonych w okresowo i regularnie zalewanych szerokich dolinach dużych lub średniej wielkości rzek oraz występowanie otwartych, ekstensywnie użytkowane torfowisk niskich) [20];

Izolacja: ocena C - populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

4.3. ZAGROŻENIA, PRESJE I DZIAŁANIA MAJĄCE WPŁYW NA OBSZAR

Najważniejsze oddziaływania i działania mające duży wpływ na obszar:

Istotne oddziaływania negatywne				Istotne oddziaływania pozytywne			
Ranga	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie)	Wewnętrzne /zewewnętrzne (i/o/b)	Ranga	Rodzaj oddziaływania [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie)	Wewnętrzne /zewewnętrzne (i/o/b)
H	A02 Zmiana sposobu uprawy		i	H			
H	A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja		i	H			
H	A04.01 Wypas intensywny		i	H			
H	A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu		i	H			
H	J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie — ogólnie		i	H			
H	K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)		i				
H	K03.04 Drapieżnictwo		i				

Dalsze istotne oddziaływania mające średni/mały wpływ na obszar:

Oddziaływania negatywne o mniejszym znaczeniu				Oddziaływania pozytywne o mniejszym znaczeniu			
Ranga	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie)	Wewnętrzne /zewewnętrzne (i/o/b)	Ranga	Rodzaj oddziaływania [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie)	Wewnętrzne /zewewnętrzne (i/o/b)
L	B02.02 Wycinka lasu		i				
L	D02.01.01 Napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne		b				
M	A07 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych		i				

Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Biebrzańska PLB200006
(wersja 15.12.2015)

M	A08 Nawożenie (nawozy sztuczne)		i				
M	B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew		i				
M	F02.03 Wędkarstwo		i				
M	G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze		i				
M	G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie		i				
M	K03 Międzygatunkowe interakcje wśród zwierząt		i				
L	B01.01 Zalesianie terenów otwartych (drzewa rodzime)		i				
L	C03.03 Produkcja energii wiatrowej		o				
L	D02.01.01 Napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne		o				
M	F03.01 Polowanie		o				
M	G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak		i				
L	H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych)	X	b				
L	K03.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe)		b				

Ranga: H = wysoka, M = średnia, L = niska

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszenie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne, O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.
i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. WŁASNOŚĆ (OPCJONALNIE)

TYP		[%]
Publiczna	Krajowa	
	Wojewódzka	
	Lokalna (gminna i powiatowa)	
	Inna publiczna	
Mieszana (własność łączna lub współwłasność państwowa i prywatna)		
Prywatna		
Nieznana		
Suma		100 %

4.5. DOKUMENTACJA (OPCJONALNIE)

Link (-i):

- [1] Dyrz A., Okulewicz J., Tomiałojć L., Witkowski J. 1972. Breeding avifauna of the Biebrza Marshes and adjacent territories. Acta orn. 13: 343-422.
- [2] Dyrz A., Okulewicz J., Witkowski J., Jesionowski J., Nawrocki P., Winiecki A. 1984. Ptaki torfowisk niskich Kotliny Biebrzańskiej. Opracowanie faunistyczne. Acta orn. 20: 1-108.
- [3] GDOŚ 2014. General report format, ref. Article 12 of the Birds Directive, for the 2008-2012 report. Annex 2: Bird species' status and trends reporting format for the period 2008-2012. <http://bd.eionet.europa.eu/article12/> Data dostępu: 2015-02-10
- [4] GIOŚ 2015. Monitoring noclegowisk żurawi. Najważniejsze wyniki. <http://www.monitoringptakow.gios.gov.pl/migrujace-zurawie> Data dostępu 2015-02-11
- [5] Korniluk M., Świętochowski P., Tumił T., Wereszczuk M. 2010. Liczebność i rozmieszczenie rybitwy białoskrzydłej *Chlidonias leucopterus* w dolnym basenie Biebrzy w roku 2010. Dubelt 2: 90-93.
- [6] Ławicki Ł., Lontkowski J., Wylegała P., Zieliński P. 2013. Wymiaranie populacji lęgowej błotniaka zbożowego *Circus cyaneus* w Polsce. Ornis Polonica 54: 1-11.
- [7] Ławicki Ł., Niedźwiecki S., Sawicki W., Świętochowski P., Goławski A., Kasprzykowski Z., Urban M., Wylegała P., Czechowski P., Prange M., Janiszewski T., Menderski S., Lenkiewicz W., Jantarski M. 2011. Liczne gniazdowanie rybitwy białoskrzydłej *Chlidonias leucopterus* w Polsce w roku 2010. Ornis Polonica 52: 85-96.
- [8] Ławicki Ł., Wylegała P., Wieloch M., Sikora A., Grygoruk G., Dombrowski A., Chmielewski S., Lenkiewicz W., Włodarczyk R. 2011. Liczebność i rozmieszczenie łabędzia czarnodziobego *Cygnus columbianus bewickii* w Polsce wiosną 2010 roku. Ornis Polonica 2011, 52: 196-210
- [9] Polakowski M., Broniszewska B., Jankowiak Ł., Ławicki Ł., Siuchno M. 2011. Liczebność i dynamika wiosennego przelotu gęsi w Kotlinie Biebrzańskiej. Ornis Polonica 52: 169-180.
- [10] Polakowski M., Broniszewska M. 2013. Wiosenna wędrówka łabędzi w Kotlinie Biebrzańskiej. Ornis Pol. 54: 96-108.
- [11] Polakowski M., Broniszewska M., Marczakiewicz P., Krajewski Ł. 2015. Powrót lęgowego bataliona *Calidris pugnax* do doliny Biebrzy w 2013 roku. Chrońmy Przyr. Ojcz. 71: 68-70.
- [12] Polakowski M. 2014. Dane niepublikowane na temat liczebności gęsi białoczelnej i łabędzia czarnodziobego w Ostoi Biebrzańskiej.
- [13] Pugaciewicz E. 1995. Stan populacji puchacza (*Bubo bubo*) na Nizinie Północno-podlaskiej w latach 1984-1994. Not. Orn. 36, 1-2: 119-134.
- [14] Pugaciewicz E., Zub K. 1999 Liczebność, rozród oraz pokarm sowy błotnej (*Asio flammeus*) w Kotlinie Biebrzańskiej. Not. Orn. 40 69-77
- [15] Świętochowski P., Maciorowski G., Henel K., Marczakiewicz P., Grygoruk G. 2010 Dolina Biebrzy. W: Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. (red) 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Marki

- [16] Świętochowski P. 2012. Monitoring parametrów rozrodu wybranych gatunków siewkowych *Charadriiformes* na niektórych obszarach Biebrzańskiego Parku Narodowego - raport z prac w roku 2012. Maszynopis, Biebrzański Park Narodowy.
- [17] Świętochowski P. 2014. Monitoring parametrów rozrodu wybranych gatunków siewkowych *Charadriiformes* na niektórych obszarach Biebrzańskiego Parku Narodowego - raport z prac w roku 2014. Maszynopis, Biebrzański Park Narodowy.
- [18] Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003 Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP "proNatura", Wrocław
- [19] Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Marki
- [20] Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku. 2015. Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Biebrzańska PLB200006. Biebrzański Park Narodowy, Osowiec-Twierdza, msc.
- [21] Zadrąg M. 2012. Inwentaryzacja wodniczki w Polsce w 2012 r. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Marki, msc.
- [22] Niedźwiecki S., Grygoruk G. 2009. Faunistycznie ważne obserwacje ptaków na Północnym Podlasiu w roku 2008. Dubelt 1: 79-113.
- [23] Grygoruk G., Niedźwiecki 2010. Faunistycznie ważne obserwacje ptaków na Północnym Podlasiu w roku 2009. Dubelt 2: 105-134.
- [24] Grygoruk G., Niedźwiecki 2011. Faunistycznie ważne obserwacje ptaków na Północnym Podlasiu w roku 2010. Dubelt 2: 103-127.
- [25] Biebrzański Park Narodowy 2015. Dane niepublikowane
- [26] Tumiel T., Białomyzy P., Korniluk M., Świętochowski P., Wereszczuk M., Henel K., Krajewski Ł. 2012. Drugi przypadek lęgów ślepowrona *Nycticorax nycticorax* na północnym Podlasiu. Dubelt 4: 121-123.
- [27] Chodkiewicz T., Neubauer G., Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Ostasiewicz M., Wylegała P., Ławicki Ł., Smyk B., Betleja J., Gaszewski K., Górski A., Grygoruk G., Kajtoch Ł., Kata K., Krogulec J., Lenkiewicz W., Marczakiewicz P., Nowak D., Pietrasz K., Rohde Z., Rubacha S., Stachyra P., Świętochowski P., Tumiel T., Urban M., Wieloch M., Woźniak B., Zielińska M., Zieliński P. 2013. Monitoring populacji ptaków Polski w latach 2012–2013. Biuletyn Monitoringu Przyrody 11: 1–72.
- [28] Sikora A., Rohde Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P. 2007 Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985-2004 Bogucki Wyd. Nauk., Poznań
- [29] Komisja Faunistyczna 2009. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2008. Notatki Ornitologiczne 50: 111-142.
- [30] Komisja Faunistyczna 2011. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2010. Ornis Polonica 52: 117-149.
- [31] Komisja Faunistyczna 2013. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2012. Ornis Polonica 54: 109-150.
- [32] Komisja Faunistyczna 2006. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2005. Notatki Ornitologiczne 2006, 47: 97–124.
- [33] Komisja Faunistyczna 2012. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2011. Ornis Polonica 2012, 53: 105–140.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. ISTNIEJĄCE FORMY OCHRONY NA POZIOMIE KRAJOWYM I REGIONALNYM:

Kod				Pokrycie [%]				Kod				Pokrycie [%]				Kod				Pokrycie [%]			
P	L	0	1	4	0	2	2	P	L	0	2	0	0	5	P	L	0	4	1	5	5	1	

5.2. POWIĄZANIE OPISANEGO OBSZARU Z INNYMI FORMAMI OCHRONY:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju _____ Nazwa obszaru _____ Rodzaj _____ Pokrycie [%] _____

Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Biebrzańska PLB200006

(wersja 15.12.2015)

Nr Inspire ID: PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB200006

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak   Nie

Odniesienie/a do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)